

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

1 Software

Det er ikke alle programmer, der er født til at blive anvendt som et trykgrafisk værktøj. F.eks. Microsoft Office pakken, tekstbehandlingsprogrammer, regneark og præsentations-programmer. Disse programmer er umiddelbart uegnede til at fremstille materiale til tryk, og der kommer sjældent et professionelt resultat ud af det.

Photoshop er et billedbehandlingsprogram og er derfor ikke velegnet til at lave andet end elementer til postkort i. Du kan f.eks. ikke lave skæremærker i Photoshop og det er heller ikke hensigtsmæssigt at lave tekst i Photoshop, da det kan komme til at se en smule sløret ud.

Illustrator bruges til at lave illustrationer.

InDesign og Quark bruges til sideombrydning. Dvs. det bruges til at placere alle elementer i dokumentet. GO-CARD har stillet skabeloner til rådighed til både InDesign og Quark, så du blot skal åbne dokumentet og placere dine elementer. Du kan vælge den tagline du ønsker at bruge og slette resten af siderne på nær en. Den sidste side kan du bruge som forside (bare fjern logoet). I InDesign og Quark har du mulighed for at indsætte skæremærker. (se under tip nr. 4 som findes i denne guide)

Acrobat Reader er et gratis program og kan kun bruges til at se filer. Du kan ikke redigere i dem.

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

2 Opløsning - dpi

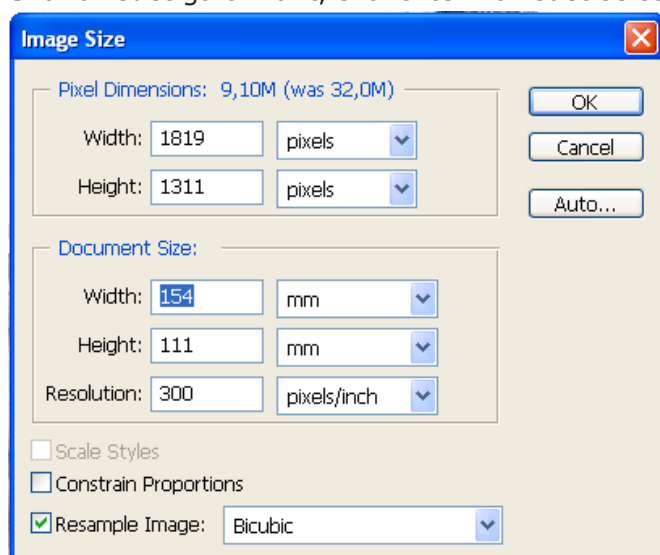
En for lav opløsning af dine billeder giver et pixeleret tryk. Billeders opløsning angives som regel som dpi (dots pr. inch). Et billede der skal bruges i 100% bør have en opløsning på omkring 300 dpi.

En computer- og TV skærm har en opløsning på 72 dpi. Billeder hentet fra internet har ofte denne opløsning. De kan bruges til tryk, men bør så sættes ned i størrelse. I 50% størrelse har billedet en opløsning på 144 dpi (2 x 72) hvor man normalt har brug for 300 dpi.

Er du i tvivl, om dit billede er i rigtig opløsning, kan du f.eks. åbne det i PhotoShop.

Eks. fra Photoshop

I menuen "Billede/Image" - vælg Image size
Skal billedet gå til kant, skal skærbilledet se sådan ud:

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

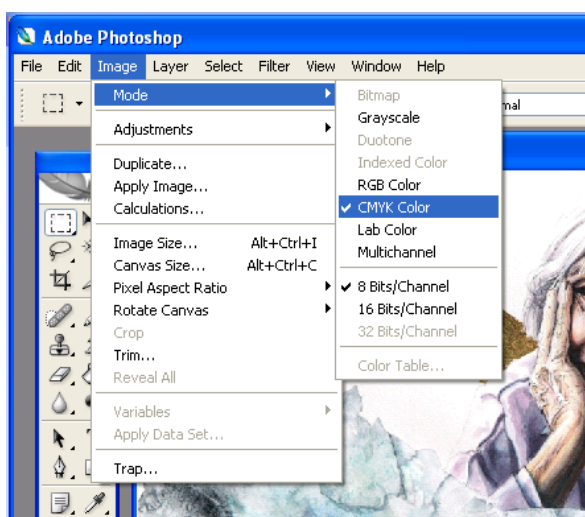
3 Farvedefinitioner

På papir trykker man fire-farvetryk med farverne Cyan, Magenta, Yellow og Black (CMYK). K står for Keycolor (det er den sorte farve), der danner kontrast og skygge.

På computer- og TV skærme gengives farver med RGB (en rød, en grøn og en blå farvestråle) Billeder scannes altid i RGB og skal derfor konverteres til CMYK. Dette kan gøres i forbindelse med scanningen eller senere.

PhotoShop kan også konvertere RGB til CMYK.

Eks. fra Photoshop - vælg CMYK

Undgå desuden meget lyse farver der kun indeholder f.eks. 2-3% af farverne, da disse næsten forsvinder på tryk. F.eks. kan en 2% gul farve ikke ses på tryk. Brug ikke under 4%, så er du sikker på at man kan se farvedefinitionen.

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

4

Beskæring (på engelsk "Bleed") Skæremærker (på engelsk "Marks")

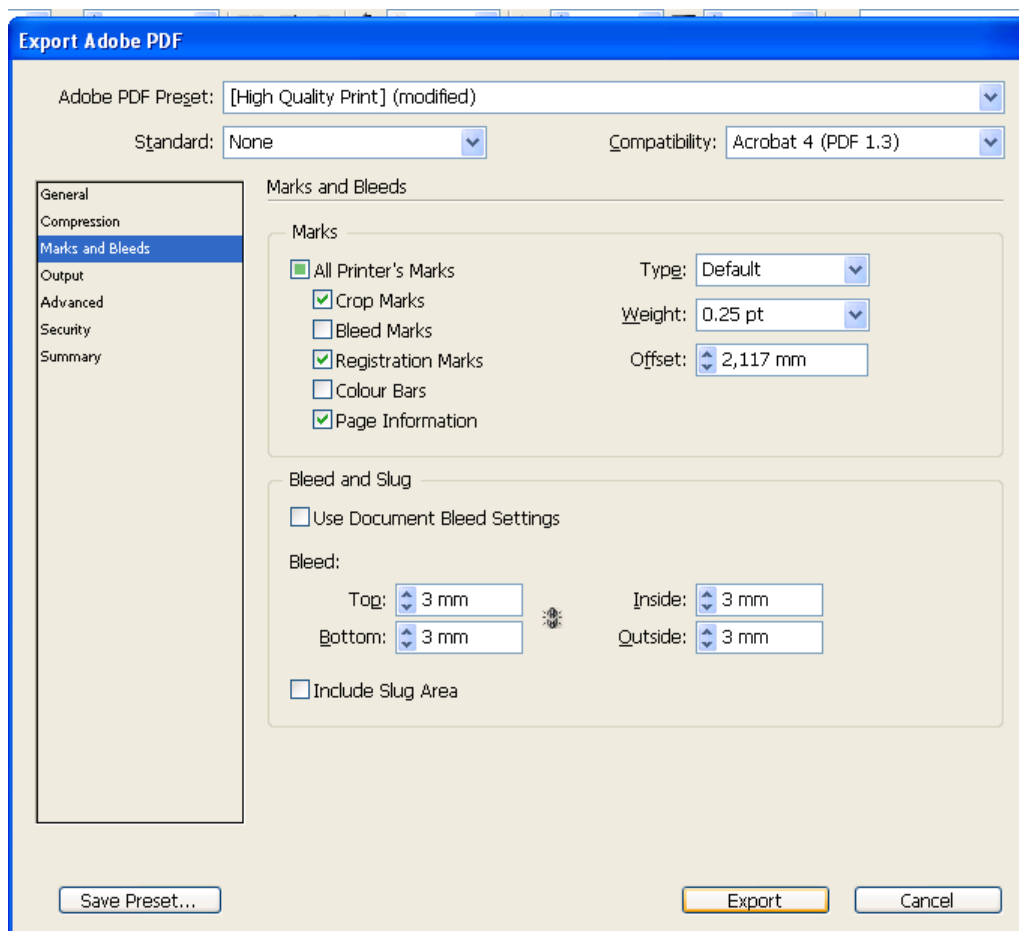
Hvis billeder og grafik går til kant af tryksagen, skal der tillægges mindst 3 mm til beskæring. Det vil sige, at billede eller farveflade skal gå 3 mm ud over papirkanten. Skæremaskinen hos bogbinderen kan aldrig beskære 100% nøjagtigt, og derfor kan man risikere, at der kommer en hvid kant på kortet.

For at trykkeriet skal vide hvor kortet skal beskæres, skal der indsættes skæremærker. Dette kan f.eks. gøres når PDF'en eksporteres i InDesign

Eks. fra InDesign:

Vælg "Export" i menuen File:

Vælg placering af PDF'en og derefter skal skærmbilledet udfyldes sådan:

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

5 Sort/hvid billeder

Da GO-CARD trykkes i fire farver (CMYK), kan det være svært at trykke et sort/hvid billede som er defineret som 4-farve. Dette skyldes at grå-tonerne dannes af alle 4 farver (cyan, magenta, gul og sort) For at være sikker på det endelige resultat er det en god ide at investere i et prøvetryk. (Se desuden tip nr. 9)

Alternativt kan man definere filen i s/h, men her vil man miste en del af dybden i billedet, - specielt i skyggeområder.

6 Sorte flader

Indgår der sorte flader i dit motiv, kan dette komme til at se mat ud. For at undgå dette kan du lægge mellem 40-60% cyan under. Dette vil give et bedre resultat.

7 Skrifter - fonte

For at dit dokument skal kunne ombrydes på samme måde hos trykkeriet som som på dit godkendte dokument, er det vigtigt, at det er de samme skrifte, der anvendes. Der kan godt være forskel på skrifterne, selvom de hedder det samme. Derfor: Inkluder/embed altid de anvendte skrifte.

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

8

Diffusion (på engelsk "trapping")

Diffusion er overlappning af farver. Denne teknik bruges for at undgå mispasning ved trykningen. Da papir er et levende materiale, kan man aldrig trykke med 100% nøjagtighed. Hvis du ikke har valgt nogen form for diffusion, vil trykkeriet gøre dette automatisk. Der bruges her en standard diffusion på 0,2 pt. Har du selv et ønske om at lave speciel diffusion gennem et af følgende programmer, så er her lige et par hints:

- I PageMaker skal du selv aktivere funktionen.
- Quark XPress danner automatisk diffusering, ud fra den indstilling programmet er sat til.
- I Adobe InDesign skal du selv definere og styre diffuseringen.
- I Adobe Illustrator skal du selv definere og styre diffuseringen.
- Tekstbehandlingsprogrammer og Office programpakker kan ikke diffusere.

Sætter du et element til overprint eller "ej udsparring", betyder det, at underliggende elementer ikke berøres. Farven trykkes ovenpå. Sort skal næsten altid trykkes oven på andre farver. Sort sættes altså til overprint eller "ej udsparring".

10 tips

- sådan undgår du fejl i din tryksag

9 Print

Det er ofte, når du har meget travlt, at fejlene sker – måske fordi du ikke tager dig tid til de sædvanlige rutiner som f.eks. at lave et opdateret print, inden du sender dit job til tryk. Du e-mailer måske ovenikøbet jobbet. Det betyder, at trykkeriet ingen mulighed har for at tjekke, om dokumenter er 100% i orden. Derfor: Husk at vedlægge print.

GO-CARD har ikke mulighed for at sende prøvetryk til alle kunder pga. de korte deadlines, men ønsker du et farvekorigeret prøvetryk har du mulighed for at bestille et sådan mod betaling. Desuden skal du indlevere materialet 2 dage før egentlige deadline.

10 Vandmærker

Ønsker du at der skal ligge et vandmærke i dit kort, anbefaler GO-CARD at ligge det i ca. 15% for at det bliver synligt i trykken.